

En fråga om utbud och efterfrågan

Så länge det finns drogmissbrukare kommer det att produceras droger. Det var panelen eniga om diskussionen på fredagen om bland annat narkotikans roll i Afghanistan. Och heroin är billigt i länderna utanför Afghanistan.

TEXT: ANETTE LEVANDER

– När det i London kostar lika mycket att köpa en kopp cappuccino som en dos heroin, då finns det efterfrågan på droger, sa Jawed Ludin, Afghanistans ambassadör i Norge.

Drogmissbruket ökar även i Afghanistan, med alla de sociala konsekvenser det för med sig. Men vi ska inte glömma att det traditionellt har använts opium, sa Anders Fänge, SAKs platschef i Kabul. Opium har använts av svårt sjuka människor i bland annat tuberkulos som hostdämpande medel. Visst blev man beroende, men man hann avlida av sjukdomen innan beroendet tog över, med mindre smärta och mindre plåga än utan drogen.

Dagens användning av heroin i Afghanistan är annorlunda än då det användes som hostdämpande medel (vilket det för inte så länge sedan användes som även inom svensk sjukvård vid svår hosta).

– Heroin har tidigare röckts, men det görs det nästan inte mer. Nu injiceras det istället. Man delar sprutor med varandra och det gör att hiv

LENNART BERGGREN

Opiumvallmo redo att skördas.

sprids, berättade Anders Fänge.

Hiv är fortfarande ett litet problem i Afghanistan jämfört med många andra u-länder, men det förtjänar att uppmärksammas i dessa sammanhang av stor samhällsomvandling och snabba sociala rörelser. Det är toleransökningen för heroinet som medför att många rökheroinister övergår till injektionsmissbruk för att få den avsedda effekten.

Panelen som – förutom Jawed Ludin och Anders Fänge, även bestod av Svante Cornell på Institutionen för euraisatiska studier och Silk Road Studies vid Uppsala universitet, Ahmed Rashid, författare och journalist, Horia Mosadiq, chef för *Human Rights Research and Advocacy Consortium* och Aziz Rafiee vid *Afghansitans Civil Society Forum* – gav en tydlig hälsning till väst och USA:

– När era regeringar och myndigheter inte kan kontrollera droganvändningen och droghanteringen i era egna länder, då finns det och kommer också att finnas producenter. ■

Anette Levander arbetar som utredare på Statens folkhälsoinstitut. Anette är också medlem i Svenska Afghanistankommittén och är medlem i SAKs förlagsråd.